

Regionaal Archief
Alkmaar

Jaarstukken 2018

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

Inleiding en vaststelling	3
1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	5
1.1.1 Baten en lasten Regionaal Archief 2018	15
1.2 Paragrafen	16
1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
1.2.2 Bedrijfsvoering	19
1.2.3 Beleidsindicatoren	19
1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	20
1.2.5 Financiering	20
1.2.6 Overzicht Overhead	22
1.2.7 Verbonden partijen	22
1.2.8 Vennootschapsbelasting	23
2. Jaarrekening	24
2.1 Balans	25
2.2 Programmarekening	26
2.3 Toelichtingen	27
2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging	27
2.3.2 Toelichting op de balans	29
2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	33
2.3.4 Toelichting op de programmarekening	33
2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector	37
3. Controleverklaring	39
<i>Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2018</i>	<i>42</i>
<i>Bijlage 2 Overzicht Baten en lasten per taakveld 2018</i>	<i>43</i>

INLEIDING EN VASTSTELLING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2018 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan.

Deze verantwoording is opgemaakt conform de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen. In de jaarrekening is waar nodig per balans- en exploitatiepost een toelichting opgenomen in relatie tot in de Programmabegroting 2018 opgenomen bedragen.

Het resultaat na bestemming bedraagt € 123.034 voordelig.

Wij stellen u voor om het positieve saldo voor € 5.387 toe te voegen aan de algemene reserve zodat deze 2,5% van het kostentotaal vormt (€ 64.546) en voor de resterende € 117.647 een bestemmingsreserve te vormen in verband met de risico's van het wegvallen van baten inzake aanvullende dienstverlening. Deze Bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten zal vrijvallen als de betreffende inkomsten inderdaad dalen.

Alkmaar, 30 maart 2019

Het Dagelijks Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Vaststelling

Conform het gestelde in artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zal door het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in zijn openbare vergadering van 3 juli 2019 de Jaarstukken 2018 worden vastgesteld.

P.M. Bruinooge
Voorzitter

P.J. Post
Secretaris-directeur

1. Jaarverslag

1.1 Programmaverantwoording Regionaal Archief

'Wat willen we bereiken?'

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 10 gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Texel). Het Regionaal Archief voert de archiefwettelijke taken uit voor de aangesloten gemeenten. De gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst.

Naast de archieven van de deelnemers, beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Kerntaken

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995:

- De in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren (artikel 30 Archiefwet 1995) en het kosteloos verstrekken van inzage daaruit aan het publiek (artikel 14 Archiefwet 1995);
- Het toezicht uitoefenen op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995);

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook nog de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied (artikel 4 GR RHCA 2018).

Dit komt neer op de volgende taken:

- acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer van archivalia, zowel analoog als digitaal;
- analoge archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met klimaatbeheersing (een archiefbewaarplaats die voldoet aan de wettelijke eisen);
- opslaan van digitaal gevormde archieven in een aan de archiefwet voldoende e-depot;
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- het in stand houden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topografisch-historische atlas;
- het periodiek uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het niet overgebrachte archief;

- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van de daarvoor in aanmerking komende archieven;
- beschikbaar stellen van informatie, zowel aan bezoekers op de studiezaal als via website en social media;
- educatieve activiteiten, zowel voor scholen als voor volwassenen;
- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening, o.m. door (verlenen van medewerking aan) historische publicaties, tentoonstellingen en evenementen.

In het kader van de bovenstaande taken is in 2018 extra aandacht geschonken aan de volgende beleidslijnen¹:

1. Doordat de gemeenten steeds digitaal gaan werken, en er nu al sprake is van de wens tot vervroegde overbrenging van digitale bestanden, is de implementatie van een digitaal depot ('e-depot') een noodzaak. Immers, de wettelijke archieftaak geldt ook voor de digitale archieven. In 2017 is een businesscase opgesteld voor een e-depot, op basis waarvan een aanbesteding heeft plaatsgevonden. In 2018 is overgegaan tot het ondertekenen van een contract voor de levering van een e-depot met de leverancier Picturae en zijn de eerste testen uitgevoerd. In 2019 hopen we de eerste bestanden op te nemen in het e-depot.
2. Om de lasten voor de aangesloten gemeenten gunstig te beïnvloeden, wordt getracht de op dit moment niet benodigde ruimte van het depotgebouw zo veel als mogelijk in te zetten voor de opslag van archief van derden. Immers, bij het nieuwe depot, dat 'op de groei' gebouwd is, was niet alle depotruimte direct nodig. Door deze ruimte op deze manier te benutten, kunnen (tijdelijk) de huurlasten worden gedempt met inkomsten, wat een positieve invloed heeft op de gemeentelijke bijdragen. In 2018 heeft deze activiteit geleid tot meer verhuurde ruimte dan was begroot.

'Wat hebben we gedaan?'

Acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer

Op grond van de Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2017</u>	<u>begroot</u> <u>2018</u>	<u>werkelijk</u> <u>2018</u>
Archieven (in m1):			
- overgebrachte archieven gemeenten	502	400	260
- aanwinsten overige archieven	84	50	46
Wetenschappelijke bibliotheek:			
- aantal aanwinsten	326	500	310
- aantal beschrijvingen	893	800	578

¹ Voor een gedetailleerder overzicht van alle activiteiten wordt verwezen naar het los hiervan opgestelde overzicht van activiteiten, het *Jaarverslag 2018*.

Topografisch-historische atlas:

- aantal aanwinsten (collecties)	63	60	59
- aantal beschrijvingen	6.100	5.000	5.350

Depotgebruik (in meters, totaal beschikbaar: 18.589 m¹)

Archieven & Collecties Regionaal Archief	11.658	11.800	11.317
Hoogheemraadschap Noorderkwartier	818	820	818
Verhuur derden	5.360	6.000	5.536
Totaal	17.836m¹	18.620m¹	17.671m¹

Een van de gestelde doelen was het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden om de hogere lasten voor huisvesting op te vangen. Door de vraag naar opslagruimte, zowel vanuit de aangesloten gemeenten als van derden, is het huidige depot vol en er is aanvullend externe opslag gehuurd (ca. 6 km). Hiermee wordt de depotruimte die op termijn nodig is voor de opslag van de te bewaren papieren archieven op dit moment optimaal ingezet.

Het verloop van de inkomsten in het kader van verhuur van ruimte aan derden is:

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
€	204.000	235.000	216.000	245.000	290.000

Huisvesting Bergerweg in m²:

Kantoor- en publieksruimten (BVO)

1.591 m²

Depotruimte (BVO)

2.586 m²

Digitaal depot (e-depot)

Het Regionaal Archief heeft ook in 2018 hard gewerkt om enerzijds in de steeds digitaler wordende toekomst te kunnen voldoen aan de wettelijke taken en anderzijds de dienstverlening aan aangesloten gemeenten en burger te verhogen. De overheid schakelt immers steeds meer over op volledig digitale werkwijzen, wat grote gevolgen heeft voor de informatievoorziening en het archiefbeheer. Om ervoor te zorgen dat de naar het Regionaal Archief over te brengen digitale informatie voor lange tijd ongewijzigd en raadpleegbaar blijft, is het dan ook van belang dat het Regionaal Archief en de lokale overheden al bij de inrichting van informatieprocessen samenwerken.

Naast het beheer over de overgebrachte archieven, het toezicht op de niet-overgebrachte archieven en de meer formele adviesrol, krijgt het archief steeds meer een kennisfunctie op het gebied van het duurzaam beheren en beter toegankelijk maken van digitale informatie.

Ook streeft het archief ernaar om dienstverlening te ontwikkelen die enerzijds gemeenten ontlast en schaalvoordeel oplevert, en anderzijds overheidsinformatie beter toegankelijk maakt voor zowel de ambtenaren van de aangesloten gemeenten als voor burgers en bedrijven.

Hieronder vielen onder meer de volgende activiteiten:

- Realiseren van een e-depotvoorziening: Op korte termijn zullen de aangesloten partijen digitaal archief gaan overbrengen naar het Regionaal Archief. Om dit goed te kunnen bewaren en beheren is een e-depotvoorziening noodzakelijk. Hiermee kan digitaal informatiebeheer en de toegankelijkheid van digitale informatie van alle aangesloten

gemeenten in gezamenlijkheid duurzaam worden geborgd. In 2018 is de opdracht voor de inrichting van een e-depot verleend en het is de bedoeling dat alle aangesloten overheden in de periode 2019-2021 hierop aangesloten worden.

- Aansluittrajecten e-depot: De in 2017 gestarte voorbereidingen voor opname van digitale bestanden van de gemeenten Den Helder en Alkmaar zijn voortgezet. In deze projectlijn hebben de gemeenten de leiding over de eigen aansluittrajecten, het Regionaal Archief Alkmaar stelt de voorwaarden en heeft een adviserende rol.
- E-loket Bouwdossiers: dit is een web-portaal waarmee de bouwvergunningen (o.a. tekeningen en berekeningen) makkelijk digitaal kunnen worden aangevraagd en online worden ingezien door zowel de ambtenaar als de burger. Op dit moment zijn alleen de bouwdossiers van de gemeente Den Helder (periode 1900-2010) online, maar in 2018 is met verschillende andere gemeenten gesproken over aansluiting. In 2019 wordt dit verder uitgewerkt. In 2018 is het aantal scans uitgebreid tot 3.042 (2017: 2.245) bouwdossiers, en zijn er sinds mei 2016 inmiddels ca. 37.000 (2017: 25.000) downloads uitgevoerd.
- Digitaliseren op verzoek: Op beperkte schaal worden op verzoek van zowel aangesloten organisaties (260 dossiers) als burgers (50 dossiers) ook dossiers en archiefstukken op verzoek gedigitaliseerd. Plannen zijn ontwikkeld om dit structureler op te pakken zodat dit als een volwaardige dienstverlening kan worden aangeboden. Besloten is om in 2019 hiermee een pilot uit te voeren, om meer inzicht te krijgen in de daaraan verbonden kosten.
- Monitor Digitale Informatie: Een van de factoren die bepalend is voor de kosten van een e-depot is de hoeveelheid informatie die in het e-depot opgeslagen gaat worden. Om die te kunnen berekenen, en om überhaupt zicht te krijgen op de hoeveelheid informatie die in de toekomst verwerkt zal gaan worden, heeft het Regionaal Archief de *Monitor Digitale Informatie* ontwikkeld. Dit is een inventarisatie van de bij de gemeente aanwezige digitale informatie, waarbij gekeken wordt naar zaken als de totale hoeveelheid aanwezige informatie, de hoeveelheid die duurzaam bewaard moet blijven, de gebruikte formaten en applicaties en de specifieke wensen van de gemeenten. Het doel is om zicht te krijgen op de hoeveelheid werk en de kosten, zowel voor de gemeente als voor het Regionaal Archief. Door de monitor regelmatig uit te voeren, wordt ook zicht gekregen op de groei van de informatie, waardoor de kosten voor de toekomst nog beter inzichtelijk gemaakt kunnen worden.
- Inpassing in de organisatie: Het Regionaal Archief moet met de komst van het e-depot de eigen organisatie aanpassen aan de nieuwe taken. Zaken als het implementeren van het e-depot en het adviseren en begeleiden van de gemeentelijke administraties die gaan aansluiten vergen nieuwe competenties, die in de organisatie opgenomen dienen te worden. Hiermee is rekening gehouden bij het werven van nieuwe personeelsleden, terwijl er extra aandacht is voor (bij)scholing van het personeel.

Toezicht & Inspectie

Het Regionaal Archief is belast met het toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden bij de deelnemende gemeenten (art.32 Archiefwet 1995). In de afgelopen jaren is deze toezichtstaak verzwaard. Een belangrijke oorzaak hiervoor is de toenemende digitalisering bij de gemeenten, die grote gevolgen heeft voor de werkprocessen en de duurzaamheid van de digitaal opgeslagen informatie. Daarnaast spelen er verschillende verschillende fusie- en samenwerkingsprocessen tussen gemeenten in de regio, met onder meer als gevolg keteninformatisering.

De gestelde doelen waren onder meer:

- Het voldoende invullen van de wettelijke taak;
- De verdere ontwikkeling van het gebruik van de 'archieff-KPI's' (kritische prestatie-indicatoren) en het verwerken van de resultaten in een benchmark.

In 2018 is het volgende gerealiseerd:

- Op basis van de KPI's is verslag uitgebracht aan colleges van B&W van alle aangesloten gemeenten en op basis van deze rapporten is een benchmark samengesteld, die is verspreid onder alle aangesloten gemeenten;
- Een aspectinspectie is uitgevoerd bij de gemeente Castricum en in samenwerking met het Noord-Hollands Archief is een inspectie bij de BUCH-gemeenten uitgevoerd.
- Eind 2018 zijn er voorbereidingen getroffen om begin 2019 aspectinspecties (controle volledigheid/kwaliteit zaakdossiers) uit te voeren bij alle gemeenten en een aantal gemeenschappelijke regelingen.
- In de tweede helft van 2018 is er een Monitor Papieren Informatie ontwikkeld en verstuurd naar alle gemeenten in de regio om inzichtelijk te maken hoeveel en welke archieven er op termijn naar het depot van het Regionaal Archief Alkmaar zullen komen. Begin 2019 zijn de uitkomsten en resultaten van deze monitor opgeleverd.
- De Sector Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Holland is ondersteund in haar archiefinspectiewerkzaamheden.
- Er zijn adviezen uitgebracht aan de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder en Heiloo over het voorgenomen besluit van deze organisaties om archiefbescheiden te vervangen door digitale reproducties.
- Samen met de archiefinspectie van het Noord-Hollands Archief en Westfries Archief zijn respectievelijk de vervangingstrajecten bij de BUCH-gemeenten (Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo) en de RUD NHN beoordeeld.
- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft archiefinspectie de ontwikkelingen gevolgd bij de BUCH-gemeenten, bij de gemeenten Alkmaar, Texel en Langedijk, de Veiligheidsregio NHN en de GGD HN. Waar nodig zijn kaders gesteld en is advies gegeven.
- De archiefinspectie heeft het hele jaar door advies (binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving) gegeven over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer.

In 2019 zal het inspectiebeleid herijkt worden, waarbij nieuwe ontwikkelingen zoals het Strategisch Informatie Overleg en de Hotspotmonitor meegenomen zullen worden.

Beschikbaar stellen van informatie: bezoekers & gebruikers

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

Het Regionaal Archief zet in op kwalitatieve en efficiënte dienstverlening aan de bezoekers, zowel de fysieke bezoekers in het pand als bezoekers cq. gebruikers van website en social media.

De geformuleerde doelen waren:

- Meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand als via internet;

- Vergroting van het bereik door inzet van sociale media;
- Klanttevredenheid bovengemiddeld.

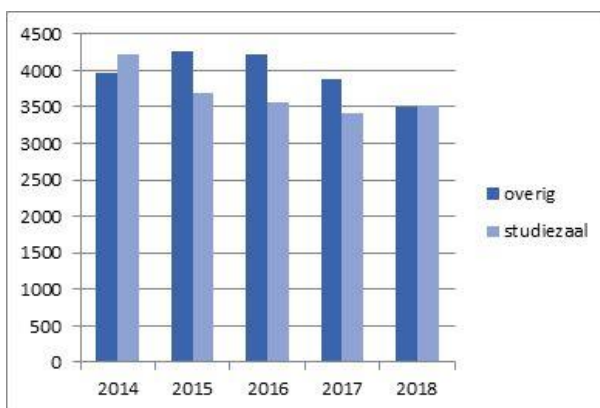
Door de publieksparticipatie wil het Regionaal Archief zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen.

Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerden te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie.

Daarnaast heeft het Regionaal Archief ook de plicht om te voldoen aan het wettelijk recht dat elke burger heeft om de archieven die het Regionaal Archief Alkmaar beheert kosteloos te raadplegen. Hiertoe kan men vier dagen per week terecht in de studiezaal.

Gerealiseerd:	werkelijk 2017	begroot 2018	werkelijk 2018
Aantal bezoeken studiezaal	3.416	4.000	3.527
Aantal bezoeken evenementen/rondl./tentoonst. ²	3.885	2.000	3.508
Totaal bezoekers	7.301	6.000	7.035
Aantal paginaweergaven website	3.555.984	4.500.000	3.908.600
Aantal unieke bezoekers	241.696	300.000	227.537
Aantal 'volgers' Facebook	4.362	4.000	4.515
Aantal 'volgers' Twitter	1.735	1.700	1.863

Grafiek 1: Bezoek studiezaal en overig Bergerweg.

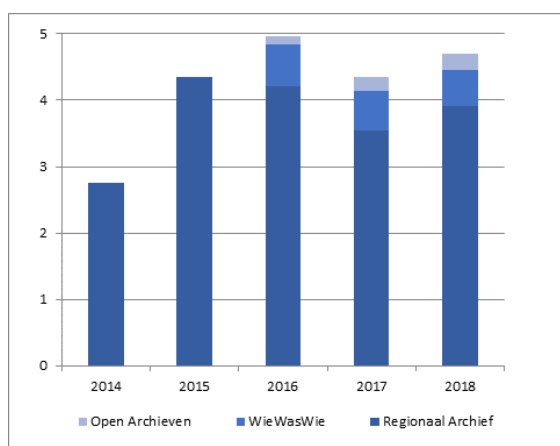
Het studiezaalbezoek laat over 2018 een lichte stijging zien. Dit ondanks het feit dat in dit jaar de dienstverlening een tijdje minder was als gevolg van bouwwerkzaamheden in het depot. Een van de oorzaken van de stijging zou kunnen zijn dat de afgelopen jaren veel bouwvergunningen zijn overgebracht, waar altijd veel vraag naar is.

Veel archiefgebruikers kunnen delen van hun onderzoek thuis uitvoeren met behulp van de gedigitaliseerde bronnen op de website. Daarnaast maken veel

onderzoekers in de studiezaal gebruik van meegebrachte digitale fotoapparatuur. In korte tijd fotograferen zij grote aantallen archiefbronnen, die zij vervolgens thuis verder uitwerken. Dit leidt tot minder herhaalbezoek, maar wel tot meer aanvragen in de studiezaal per bezoeker. Dit jaar zijn er bijna 6.000 archiefstukken aangevraagd, daar komen nog bij de aanvragen voor bibliotheek en atlas.

² Initiatieven die in dit verband genoemd moeten worden zijn activiteiten als de Open Monumentendag, de diverse lezingen die in de regio zijn gehouden en de participatie in o.m. het Alkmaars Historisch Café, het Platform Erfgoed Heerhugowaard en het Platform Bergen, Egmond, Schoorl.

Grafiek 2: Paginaweergaven website (in milj.)³.

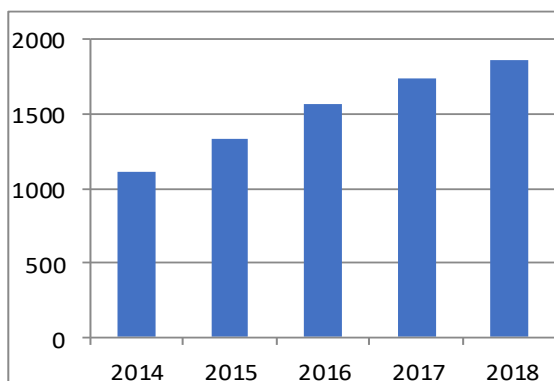

Bij het gebruik van de website zien we een lichte groei ten opzichte van 2017. Het deel van de gegevens dat via andere 'webportalen' is geraadpleegd is ongeveer gelijk gebleven: via WieWasWie (550.000) en Open Archieven (250.000) zijn ruim 800.000 pageviews gerealiseerd op onze bronnen.⁴ Door het aan deze kanalen beschikbaar stellen van de genealogische gegevens wordt een nog breder publiek bereikt.

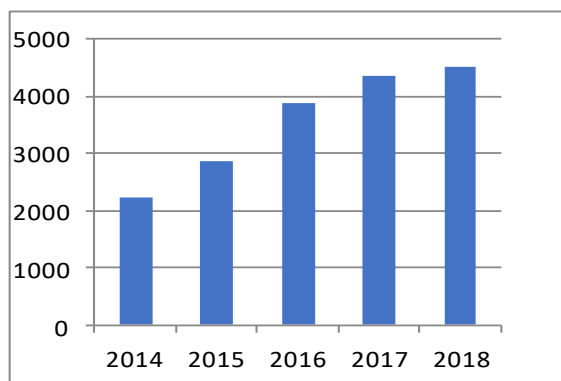
Het in het kader van de Who (Wet hergebruik overheidsinformatie) beschikbaar stellen van informatie aan derden moet zorgvuldig gebeuren: wij moeten zeker weten dat het om

rechtenvrije en niet-privacygevoelige informatie gaat. Via de eigen website www.historylab.nl worden de mogelijkheden voor het gebruik van de open data door derden gestimuleerd.

Grafiek 3: 'Volgers Twitter'

Grafiek 4: 'Volgers Facebook'

Het gebruik van de social media blijft stijgen. Het beleid blijft erop gericht om door de steeds groeiende aanwezigheid op internet en de actieve betrokkenheid van het publiek bij de activiteiten, het aantal bezoekers van archief en website te laten groeien.

Uit enquêtes blijken de gebruikers van de website zeer tevreden over de geboden dienstverlening. In de in 2018 gepubliceerde uitslag van de 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven' scoorde het RHCA een gemiddeld rapportcijfer van 8,1 (8,0 landelijk gemiddelde), waarbij de cijfers voor het fysiek bezoek (8,1 RHCA tegen 7,8 landelijk) en de website/social media (RHCA 7,8 tegen 7,5 landelijk) ook een goed beeld geven van de tevredenheid van de bezoekers en gebruikers.

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studiezaal in dagdelen	8x per week

Digitalisering

De gestelde doelen waren:

- Verdere digitalisering van primaire bronnen;

³ De (tot nu toe onverklaarde) daling in 2017 viel samen met de ingebruikname van de nieuwe website dat jaar.

⁴ Dit is nog exclusief de raadpleging van onze bronnen via webportalen als Europeana en Netwerk Oorlogsbronnen.

- Mede met behulp van de inzet van vrijwilligers deze gedigitaliseerde bronnen ontsluiten via internet;
- Het gebruik van deze bronnen promoten, door marketing en educatie.

Gerealiseerd:	werkelijk 2017	begroot 2018	werkelijk 2018
Aantal pagina's digitaliseren:			
• bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	4.131	5.000	31.328
• atlas (prenten, foto's, tekeningen, kaarten etc.)	750	5.000	9.200 ⁵
• archieven (m.n. genealogische bestanden)	170.000	5.000	483.000

De afgelopen jaren was er relatief weinig budget voor digitalisering van bronnen. Met behulp van externe fondsen, zoals het aanvragen van subsidies en het meedraaien in projecten van derden, zijn we er in 2018 toch in geslaagd een flink aantal digitaliseringsprojecten te realiseren.

Zo is er in het kader van het Metamorfozeproject Banne Graft in 2016 een subsidie van € 201.315 beschikbaar gesteld om de oudere archieven van Graft (1348-1813, circa 26 meter) te conserveren en digitaliseren (circa 100.000 scans). In 2018 zijn de laatste scans gemaakt en heeft controle hiervan plaatsgevonden. In 2019 zullen deze via de website beschikbaar komen.

In 2018 heeft Familysearch de digitalisering van een aantal notariële en oud-rechterlijke archieven afgerond. Dit betreft in totaal 100 meter en circa 380.000 scans (in 2018: 300.000 scans). De aan de bibliotheek toegevoegde pagina's betreffen voornamelijk scans van de Alkmaarsche Courant (1920-1929) en van diverse tijdschriften van historische verenigingen uit de regio.

Om de genealogische bronnen voor de onderzoeker doorzoekbaar te maken, is er ook in 2018 door een groep vrijwilligers hard gewerkt aan het op naam ontsluiten van de 'notariële repertoria'. De 38 vrijwilligers hebben 298 notariële repertoria ingevoerd (betreft ruim 80.000 akten). Ondanks het feit dat hiermee een groot aantal (140.000) nieuwe namen zijn toegevoegd aan de database, is het totaal doorzoekbare namen afgenomen. Waren er in 2017 2.424.723 namen terug te vinden, nu is dat aantal 2.275.201. Dit heeft als oorzaak dat vanwege de inwerkingtreding van de AVG 289.269 namen afgeschermd zijn.

Een andere groep van 30 vrijwilligers heeft gewerkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen, onder meer vroedschapsresoluties van Alkmaar (1598-1608) en vele archiefbronnen over de Grote Kerk.

Steeds meer regionale bronnen zijn op deze manier 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en -streek.

Met de inzet van de social media is daarnaast gewerkt aan de vergroting van de interactiviteit. Met de inzet van Facebook en Twitter zijn inmiddels communities gevormd, die het Regionaal Archief volgen en ook regelmatig hun reacties geven op de berichten en de informatie zelf ook verder verspreiden.

---

⁵ Plus 6 uur filmmateriaal.

Bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening

Om de doelstelling te bereiken wordt zo gestreefd naar samenwerking met de lokale partijen. Het belangrijkste hierbij is het beschikbaar stellen van de infrastructuur van het Regionaal Archief voor met name historische verenigingen, t.w.:

- Beschikbaar stellen van o.m. de beeldbank en tijdschriftenviewer van het Regionaal Archief zodat verenigingen hun eigen collecties kunnen tonen, terwijl deze ook integraal doorzoekbaar zijn via de website van het RHCA;
- Beschikbaar stellen van het archiefdepot voor opslag van unieke (papieren) collecties van deze verenigingen en erfgoedinstellingen, om deze te behouden voor verval en/of schade;
- Samenwerken bij het ontsluiten van deze bronnen.

Het in samenwerking met de historische verenigingen digitaliseren en via internet beschikbaar van hun tijdschriften en jaarboeken heeft dit jaar geleid tot het beschikbaar komen van de volgende titels: *Kroniek van Oudorp* (2006-2013), *De Overhaal: historisch magazine Heerhugowaard* (1994-2015), *Tijdschrift van Cultuur Historische Vereniging Scoronlo* (1989-2015) en *Van Otterplaat tot Groenveldsweid* (St. Langedijker Verleden, 1995—2017). Hiermee zijn inmiddels 21 van de bijna 30 periodieken van historische verenigingen uit de regio digitaal doorzoekbaar via de website. Met nog vijf andere titels zijn we in gesprek. Dankzij digitalisering worden de resultaten van verricht onderzoek, wat ondanks het lokale karakter vaak interessant is voor een veel bredere kring, voor iedereen beschikbaar.

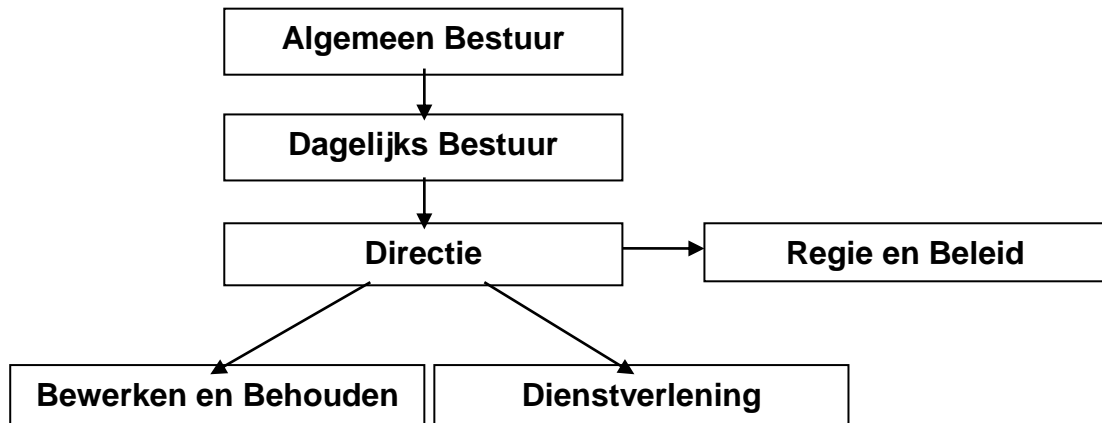
Ook zijn er dit jaar weer (delen van) beeldcollecties van historische verenigingen via de databases en website van het Regionaal Archief op internet beschikbaar gekomen. Op dit moment maken zes historische verenigingen gebruik van deze mogelijkheid. Bovendien is er voor hen ook de mogelijkheid om de kostbare en unieke delen van hun collectie veilig en geklimatiseerd op te slaan in ons depot. Dankzij deze samenwerking is het materiaal voor de toekomst veiliggesteld en bovendien voor een groot publiek bereikbaar.

Aan de andere kant maken wij dankbaar gebruik van de historische kennis die bij de verenigingen aanwezig is. Hiermee kunnen bronnen beter ontsloten worden en gerichtere acquisitie uitgevoerd worden.

Enkele uitgaven van het Regionaal Archief of waarvoor is geput uit de aanwezige kennis en collecties, zijn de (educatieve) uitgave van het spel *Geuzenbord* en de *Historische Atlas van Alkmaar*. Het spel is een variant op het ganzenbord, waarmee spelenderwijs kennis gemaakt wordt met het Beleg en Ontzet van Alkmaar. Het spel is gratis beschikbaar gesteld aan scholen in Alkmaar en Schagen (en omgeving) en heeft vele positieve reacties opgeleverd. De *Historische Atlas van Alkmaar*, een uitgave in samenwerking met Uitgeverij VanTilt, verscheen eind 2018 en schetst aan de hand van historische kaarten en vele afbeeldingen de geschiedenis van Alkmaar en omliggende gemeenten.

Organisatie

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

'Wat heeft het gekost?'

Baten en lasten 2018 Programma Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Totaal baten	€ 2.682.749
Totaal lasten	<u>€ 2.086.836</u>
Resultaat	€ 595.913 positief

Als gevolg van de wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften voor Gemeenschappelijke Regelingen, is de exploitatie met ingang van de begroting 2018 verdeeld in een uitvoeringsdeel en een deel overhead. Bij het programma wordt alleen het uitvoeringsdeel weergegeven.

Na correctie van dit programmaresultaat voor de kosten van overhead en de onttrekkingen aan de reserves, ontstaat het uiteindelijke resultaat van € 123.034.

1.1.1 Baten en Lasten Regionaal Archief 2018

Overzicht baten en lasten

Realisatie 2018	Baten	Lasten	Saldo
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	2.682.749	2.086.836	595.913
Algemene Dekkingsmiddelen			
Overhead	5.784	495.007	-489.224
Heffing VPB			
Bedrag onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	2.688.533	2.581.843	106.690
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:			
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	16.344		16.344
Mutatie reserves	16.344	-	16.344
Resultaat	2.704.877	2.581.843	123.034

In dit overzicht is het programmaresultaat zoals voorgeschreven door het BBV apart gepresenteerd van de overhead. Het positieve resultaat over 2018 is voornamelijk het gevolg van hoger dan begrote opbrengsten voor aanvullende diensten. Zie de jaarrekening voor een nadere toelichting.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van het RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. De Algemene Reserve heeft als doel de onverwachte en niet begrote kosten te dekken zodat bij tegenvallers niet meteen een beroep gedaan zou hoeven te worden op de deelnemers. Op 1 januari 2018 (na de bestemming van het resultaat over 2017 van € 98.854 voordelig) bedroeg het eigen vermogen van het RHCA € 180.038. Dit was als volgt verdeeld:

Algemene Reserve	€ 59.160
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	€ 81.724
Bestemmingsreserve Digitalisering	€ 55.498
Totaal eigen vermogen	€ 196.382

Per eind 2018 was de stand van de reserves als volgt:

Algemene Reserve	€ 59.160
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	€ 65.380
Bestemmingsreserve Digitalisering	€ 55.498
Totaal reserves	€ 180.038
Nog te bestemmen resultaat	€ 123.034

Algemene Reserve

De Algemene Reserve bedroeg per 1-1-2018 € 59.160. Het maximum dat is ingesteld voor de algemene reserve bedraagt 2,5% van het kostentotaal. Voor 2018 bedraagt dit maximum € 64.546. Door toevoeging van een deel van het resultaat over 2018 wordt dit maximum bereikt.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg

De Provincie Noord-Holland heeft voor de verbetering van de publiekstoegankelijkheid van de nieuwe huisvesting een subsidie beschikbaar gesteld die in de loop van de jaren (t/m 2022) vrijvalt ter dekking van afschrijvingslasten op investeringen die op dit gebied zijn gepleegd. Deze bestemmingsreserve bedraagt per balansdatum € 65.380. Jaarlijks wordt hier € 16.344 aan onttrokken tot de reserve is uitgeput.

Bestemmingsreserve Digitalisering

De komende jaren, tijdens de looptijd van het e-depotproject, bestaat het niet kwantificeerbare risico dat er uitgaven gedaan moeten worden voor de verdere ontwikkeling. Het is dus ook niet goed mogelijk om een inschatting te geven van de uitputting van deze reserve. Dit is een logisch gevolg van het pionierende en ontwikkelende karakter van het project en de wijze van aanbesteding. Dat risico geldt zowel voor het project zelf, voor het integreren van de werkzaamheden in de staande organisatie als voor het bewerken van informatiebestanden of realiseren van koppelingen. De bestemmingsreserve met dit doel zal aangewend worden om eventuele financiële gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat voor aanvullende financiering meteen een beroep gedaan hoeft te worden op de deelnemende gemeenten. Voor 2018 is een onttrekking uit deze reserve nog niet noodzakelijk geweest. Na afronding van het project (verwacht in 2021) zal opnieuw besloten

worden over het op dat moment resterende bedrag. Indien mogelijk zal dit gerestitueerd worden aan de gemeenten.

Bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten (voorgesteld in de resultaatbestemming)

De positieve resultaten ten opzichte van de begroting die zijn gerealiseerd in de jaren 2017 en 2018 zijn mede mogelijk gemaakt door aanzienlijke opbrengsten van aanvullende dienstverlening, met name het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden. Vanaf het begin was echter duidelijk dat het Regionaal Archief zelf steeds meer ruimte nodig heeft. Daarnaast verwacht het dat eind 2019 een van de grotere contracten zal eindigen. Voorzien wordt dat hierdoor een einde komt aan de huidige positieve resultaten. Om dan niet meteen een beroep te hoeven doen op aanvullende financiering vanuit de deelnemende gemeenten (zoals eerder is besproken), is voorgesteld om het positieve resultaat (nog) niet terug te betalen maar af te zonderen in een bestemmingsreserve met het doel om de terugvallende opbrengsten op te kunnen vangen. Indien op termijn blijkt dat deze reserve niet (geheel) aangesproken zal hoeven te worden, zal alsnog besloten worden tot het uitbetalen ervan aan de deelnemende gemeenten.

In de meerjarenraming bij de begroting 2020 is opgenomen dat in ieder geval een bedrag van € 106.000 nodig is om de wegvallende baten tot en met 2022 op te vangen. Vanaf 2023 wordt ingeschat dat de begroting weer sluitend kan worden gemaakt door dalende afschrijvingslasten. Ingeschat is dat ruwweg een bedrag van € 150.000 noodzakelijk is ter dekking van deze ontwikkelingen. In de resultaatbestemming is voorgesteld om deze bestemmingsreserve voor een bedrag van € 117.647 ten laste van het resultaat over 2018 te vormen. Na afloop van het jaar 2019 zal een heroverweging van het risico en de benodigde middelen gemaakt worden. Indien op termijn blijkt dat niet het gehele bedrag noodzakelijk is, zal overgegaan worden tot uitbetaling aan de gemeenten.

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

Begin 2019 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

1. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden
2. Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening

Ad.1 Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden

Over 2018 heeft het Regionaal Archief bijna € 333.000 aan inkomsten uit aanvullende diensten gerealiseerd, met name door het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden. Het depot is gebouwd op basis van de benodigde capaciteit voor de 'papieren periode', waarbij het Algemeen Bestuur de opdracht heeft meegegeven de tijdelijke overcapaciteit in te zetten om de huurkosten te drukken. Hierdoor hoeven de volledige huisvestingslasten nu nog niet te worden betaald, maar deze zullen bij het wegvallen van de inkomsten wel voor rekening van de gemeenten komen. Nu heeft één van de grote huurders inmiddels aangekondigd dat de overeenkomst per eind 2019 opgezegd zal worden omdat zij dan de beschikking krijgen over een eigen nieuw depotgebouw. Daarnaast zal het Regionaal Archief zelf steeds meer depotruimte nodig hebben waardoor de te verhuren capaciteit afneemt.

De gevolgen van het wegvallen van de baten, zal verwerkt worden in de nog op te stellen begroting over 2020. Begin 2019 kan gesteld worden dat het nagenoeg zeker is dat de baten in verband met de verhuur van ruimte in 2020 met een bedrag van circa € 160.000 zullen verminderen ten opzichte van de realisatie over 2018. Door het vrijkomen van depotruimte zal echter ook geen externe opslag meer nodig zijn. Hierdoor zullen de kosten dalen met een bedrag van ca. € 50.000. Voor 2019 is nog waarschijnlijk de verwachting dat de baten op dit onderdeel € 70.000 hoger dan begroot zullen omdat de contracten iets langer doorlopen dan

waarmee rekening is gehouden. In 2020 zal een verdere daling van de opbrengsten te zien zijn. De baten zullen in dat jaar met € 50.000 verminderd moeten worden ten opzichte van de begroting over 2019. Naar het zich laat aanzien is dit van structurele aard.

Omdat in de voorgestelde resultaatbestemming is opgenomen dat voor dit risico een bestemmingsreserve gevormd gaat worden, is deels op dit financiële risico geanticipeerd. In toekomstige begrotingen zal hier een structurele oplossing voor gevonden worden in de vorm van dalende afschrijvingslasten. In het meerjarenperspectief is berekend dat een bedrag van € 106.000 nodig is om de tijdelijk niet op te lossen exploitatietekorten als gevolg hiervan te dekken. Uit voorzichtigheid is uitgegaan van een bedrag van € 150.000 dat maximaal nodig is om een nieuw begrotingsevenwicht te bereiken.

Ad. 2 Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening

In 2018 is het contract ondertekend voor het realiseren van een e-depotvoorziening en hebben tests plaatsgevonden. Daarbij zijn in de aanloop naar de start van het project enkele risico's benoemd, die zich voor zouden kunnen doen. Het gaat daarbij zowel om risico's die leiden tot hogere kosten en/of vertraging in de uitvoering:

- A. Kosten blijken hoger dan geoffreerd, met als extra risico dat de Europese aanbestedingsnorm⁶ wordt overschreden;
- B. In de uitvoeringsfase van het project blijkt dat de resultaatafspraken niet door de leverancier kunnen worden nagekomen;
- C. Er is onverwacht meer maatwerk nodig, dat leidt tot extra kosten.

De kans dat één van deze risico's zich voordoet, wordt middelgroot geacht. Uitgaande van 50% op de extra gelden van € 100.000, stellen we dit op € 50.000. Voor dit risico is bij de resultaatbestemming over 2017 een bestemmingsreserve ingesteld.

In totaal resulteert dit in de volgende bedragen voor benodigd weerstandsvermogen:

Onderwerp	Bedrag	Kans op voordoen in 2019	Benodigd weerstandsvermogen
1. Wegvallen inkomsten depotgebruik derden miv 2020 € 150.000 voor een periode van 3 jaar (2020-2022). Voor 2019 betekent dit:	€ 50.000	0%	€ 0
2. Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening	€ 100.000	50%	€ 50.000
Totaal benodigd weerstandsvermogen:			€ 50.000
Beschikbaar weerstandsvermogen:			€ 238.000

De stand van de Algemene Reserve per eind 2018 bedraagt na bestemming ongeveer € 64.500, de bestemmingsreserves Digitalisering € 55.500 en de Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten € 118.000 (bij instemming met het voorstel voor resultaatbestemming 2018) zodat het totale weerstandsvermogen € 238.000 bedraagt. Het weerstandsvermogen is van voldoende omvang om de aanwezige risico's te dekken.

De risico's die in de begroting 2018 waren opgenomen hebben zich niet voorgedaan.

⁶Bij de voorkeursleverancier bedraagt het totaal van de offerte over drie jaar iets meer dan € 130.000. Dit is ruim onder de Europese aanbestedingsgrens van € 209.000. In het geval dat dit bedrag toch overschreden zou worden, zal het project stilgelegd moeten worden met de verplichting om alsnog een Europese aanbesteding plaats te laten vinden. Dit zal een vertraging van naar schatting minimaal drie maanden als gevolg zal hebben.

1.2.2 Bedrijfsvoering

Ondersteuning

De financiële ondersteuning en de ondersteuning op het gebied van personeelszaken is uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden. Ondersteuning op het gebied van automatisering en facilitair beheer verzorgt het RHCA deels zelf en wordt deels uitbesteed.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. Het meer digitaal beschikbaar stellen van archiefbescheiden, collecties, inventarissen en catalogi heeft geleid tot een groei van de raadpleging en het gebruik van de bronnen via internet. Deze raadpleging komt niet in plaats van, maar bestaat naast de huidige raadpleging van bronnen in de studiezaal. Deze twee activiteiten (studiezaal- en internetgebruik) ontwikkelen zich naast elkaar, waardoor de extra uitgaven voor digitalisering niet gecompenseerd kunnen worden door behaald efficiencyvoordeel. Het beoogde effect, een groei van de raadpleging via internet, is wel behaald. Vanwege de kosten die gemaakt worden, zowel incidentele (digitalisering) als structurele (beschikbaarstelling via internet), zal er in de begroting de komende jaren rekening gehouden moeten worden met een verdere stijging van ICT-gerelateerde kosten.

In de komende jaren zal de realisatie van het e-depot een feit worden en zullen archieven steeds vaker digitaal opgeslagen en beschikbaar gesteld worden. Hoe dit de verdere dienstverlening zal beïnvloeden is nog niet geheel zeker maar dat de dienstverlening van het Regionaal Archief aan voortschrijdende veranderingen onderhevig is, is duidelijk.

Investeringsbeleid

In het kader van de voorschriften BBV zullen de vervangingen die een langere economische levensduur hebben, moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 5.000 niet als investeringen worden gezien.

1.2.3 Beleidsindicatoren

In de onderstaande tabel zijn de relevante beleidsindicatoren opgenomen die volgens het BBV in de programma's en programmaverantwoording moeten worden opgenomen.

<u>Omschrijving</u>	<u>Score</u>
Inwoners (1-1-2017; de basis voor de berekening)	442.206
Apparaatskosten	1.400.380
Apparaatskosten per inwoner	3,17
Formatie (exclusief inhuur)	15,49
Formatie per 1.000 inwoners	0,035
Bezetting (exclusief inhuur)	15,45
Bezetting per 1.000 inwoners	0,035
Kosten inhuur derden	116.528
Loonsom (exclusief overige personeelslasten)	1.148.566
Externe inhuur in % van loonsom + kosten inhuur derden	10,1 %
Overhead	495.007
Totale lasten	2.581.843
Overhead in % van totale lasten	19,2 %

1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die bij het Regionaal Archief aanwezig zijn, hadden per 31-12-2017 een boekwaarde van € 315.254. In 2018 is niet geïnvesteerd.

Op 31-12-2018 bedraagt de boekwaarde van de activa € 235.163. Zie voor een nader inzicht in het verloop van de boekwaarde de toelichting op de balans op pagina 28.

Deze boekwaarde bestaat geheel uit machines/apparaten en installaties.

1.2.5 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het in het Algemeen Bestuur vastgestelde Treasurystatuut vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hieronder gaan we in op de belangrijkste onderdelen ervan.

Renterisico

Er zijn geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Door de omvang van de investeringen die zijn gedaan in het kader van de verhuizing en de voortschrijdende bezuinigingen was de liquiditeitspositie van het Regionaal Archief begin 2015 dusdanig, dat is overgegaan tot het aantrekken van een lening bij van € 250.000 voor de duur van twee jaar. Begin 2017 is een nieuwe lening aangegaan voor hetzelfde bedrag voor 2 jaar bij de Nederlandse Waterschapsbank. Het nieuwe rentepercentage bedraagt 0,02%. Deze lening is begin 2019 terugbetaald. Omdat de gemeenten hebben besloten om de bijdragen voor het Regionaal Archief eerder te betalen en de financiële positie is verbeterd, is het niet noodzakelijk een nieuwe vaste geldlening af te sluiten.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het Regionaal Archief is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het Regionaal Archief heeft geen gelden verstrekt en loopt daardoor geen kredietrisico. Verder heeft het Regionaal Archief geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het Regionaal Archief heeft geen vastrentende gelden uitstaan.

Derivaten

Het Regionaal Archief zal geen derivaten gebruiken.

EMU-saldo

Het resultaat vóór mutaties in de reserves bedraagt € 106.690 positief. Gecorrigeerd voor afschrijvingen (€ 80.143) bedraagt het EMU-saldo over 2018 € 186.833 positief.

Beoordeling financiële positie

De financiële positie van het Regionaal Archief is goed te noemen. De Algemene Reserve is op het maximale niveau van 2,5% van de lasten en er is een bestemmingsreserve gevormd voor het risico van kostenoverschrijdingen als gevolg van de realisatie van het E-depot. Het

resultaat over 2018 is verder van een dusdanig niveau dat een bestemmingsreserve gevormd kan worden voor de gevolgen van het wegvallen van baten voor dienstverlening aan derden. Dit is dan ook in het voorstel voor resultaatbestemming opgenomen. Het Regionaal Archief staat vervolgens wel voor de taak om de structurele effecten van het wegvallen van de baten in toekomstige begrotingen te verwerken.

Als gevolg van de positiever wordende financiële positie en tevens door afspraken omtrent het betaalt tempo van de gemeentelijke bijdragen is het niet noodzakelijk geweest om de aflopende lening bij de Nederlandse Waterschapsbank te verlengen.

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het RHCA van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het RHCA niet van toepassing.

Kengetal	verloop van de kengetallen			
	streefwaarden	realisatie 2017	begroting 2018	realisatie 2018
Netto schuldquote	<5%	4,7%	7,6%	-2,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<5%	4,7%	7,6%	-2,5%
solvabiliteitsratio	5-10%	29,9%	13,9%	18,6%
structurele exploitatieruimte	2,5%	-3,4%	-3,0%	0,8%

Netto schuldquote

Het getal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de inkomsten. Het geeft een indicatie welk beslag de rentelasten en aflossingen op de begroting leggen. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Definitie:	Berekening 2018
Netto schuld ÷ Inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) x 100%	-67.061 / 2.688.533 x 100%

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, omdat het Regionaal Archief geen leningen heeft verstrekt.

De schuldquote is eind 2018 aanzienlijk gunstiger lager dan eind 2017. Omdat er geen sprake is van een netto schuld, is dit kengetal zelfs kleiner dan nul.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Regionaal Archief in staat is haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe beter.

Definitie:	Berekening 2018
(Eigen vermogen ÷ Balanstotaal) x 100%	303.071 / 1.628.198 x 100%

De solvabiliteit is eveneens gunstiger dan begroot. Het Regionaal Archief staat er ook op dit punt goed voor.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Definitie:	Berekening 2018
(Saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) ÷ (totale baten (excl. mutaties reserves)) x 100%	22.468 / 2.688.533 x 100%

Dit kengetal is verbeterd. Een deel van de baten is niet structureel te noemen omdat deze naar verwachting in de loop van 2019 wegvallen. Een deel van de lasten is echter ook niet structureel. Per saldo is er nog enige structurele ruimte in de begroting aanwezig.

1.2.6 Overzicht overhead

Door het vernieuwde BBV worden de lasten (en baten) van de overhead apart weergegeven. Dit betekent dat met ingang van 2018 alle lasten (en baten) voor sturing en ondersteuning van het primaire proces verantwoord worden onder overhead en dat alle bedrijfskosten en diensten die direct verbonden zijn aan de dienstverlening (en gericht zijn op de externe klant of/en inwoner) zijn opgenomen binnen het programma.

Overhead - totaal baten en lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Totaal Baten	-	-	5.784
Totaal Lasten	-	460.721	495.007
Resultaat	-	460.721-	489.224-

1.2.7 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in het werkgebied bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

1.2.8 Vennootschapsbelasting

Per 2016 zijn de decentrale overheden en dus ook het Regionaal Archief onder Vennootschapsbelasting (VPB) komen te vallen. Een groot deel van de taken van het Regionaal Archief is vrijgesteld. Voor met name de dienstverlening aan derden valt het Regionaal Archief echter wel onder de vennootschapsbelasting. De aangifte vennootschapsbelasting over 2016 en 2017 zijn vastgesteld en er is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. De reservering die eerder is gemaakt voor de eventuele verplichting, is nog steeds aanwezig. Over 2018 is de opbrengst voor dienstverlening aan derden verder gestegen zodat het mogelijk is dat hier een te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting resulteert. De aangifte hiertoe dient 1 juni gedaan te zijn. Indien vennootschapsbelasting afgedragen moet worden over 2018 zal de stelpost hiertoe voldoende zijn.

2. JAARREKENING

2.1. BALANS (in €)

ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>	235.163	315.254
<u>Investerings met een economisch nut :</u>		
Overige investeringen met een economisch nut	235.163	315.254
Totaal vaste activa	235.163	315.254
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	164.247	25.126
Vorderingen op openbare lichamen	163.400	24.440
Overige vorderingen	847	686
<u>Liquide middelen</u>	1.128.453	214.045
Kassaldo	1.751	900
Banksaldi	1.126.702	213.145
<u>Overlopende activa</u>	100.335	103.447
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	100.335	103.447
Totaal vlottende activa	1.393.035	342.617
TOTAAL	1.628.198	657.872
PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
VASTE PASSIVA		
<u>Eigen vermogen</u>	303.071	196.382
Algemene reserve	59.160	15.803
Bestemmingsreserves	120.878	81.724
Resultaat na bestemming	123.034	98.854
<u>Vreemd vermogen</u>	0	250.000
Lening BNG	0	250.000
Totaal vaste passiva	303.071	446.382
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	406.510	31.571
Overige schulden	406.510	31.571
<u>Overlopende passiva</u>	918.617	179.919
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	315.369	179.919
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	603.248	
Totaal vlottende passiva	1.325.127	211.490
TOTAAL	1.628.198	657.872

2.2 PROGRAMMAREKENING 2018 (in €)

Baten en lasten Regionaal Archief per programma

Baten:	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Regionaal Historisch Centrum	2.506.987	2.539.503	2.682.749
Overhead		-	5.784
Totaal baten	2.506.987	2.539.503	2.688.533

Lasten:	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Regionaal Historisch Centrum	2.424.476	2.095.126	2.086.836
Overhead		460.721	495.007
Totaal lasten	2.424.476	2.555.846	2.581.843

Saldo van baten en lasten	82.510	16.344-	106.690
----------------------------------	---------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	16.344	16.344	16.344
Mutatie reserves	16.344-	16.344-	16.344-

Resultaat	98.854	0	123.034
------------------	---------------	----------	----------------

Begrotingsrechtmatigheid

Ten opzichte van de begroting is er in totaal een overschrijding te zien op de lasten van 1,0% (€ 25.997 ten opzichte van € 2.555.846). De voornaamste oorzaken hiervoor zijn gelegen in de overige personele lasten en de directe productkosten. Er is onder andere extra aandacht gegeven aan opleidingen van het personeel. Ook zijn er diverse zaken van uiteenlopende aard in 2018 uitgevoerd zoals organisatieadvies (functiewaardering/organisatievisie), is er geschilderd en zijn de tapijten gereinigd. Naast extra kosten zijn echter ook extra opbrengsten gerealiseerd en het resultaat is per saldo aanzienlijk positief. De extra opbrengsten zijn het resultaat van hogere verhuur van opslagcapaciteit aan derden. Tevens is een positieve afrekening van de energielasten te zien geweest met betrekking tot het depotgebouw. Het uiteindelijke positieve resultaat bedraagt € 123.034.

Bij de analyse van de verschillen is het belangrijk hieraan een oordeel te koppelen over het zich wel of niet voordoen van begrotingsrechtmatigheid. In principe zijn alle begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig tenzij het Algemeen Bestuur vindt dat er redenen zijn om te oordelen dat de overschrijdingen rechtmatig zijn. Het Algemeen Bestuur heeft in het controleprotocol al een kader gecreëerd met een indeling van oorzaken van begrotingsoverschrijdingen.

Het bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen op financieel gebied. Het bestuur is daarmee op de hoogte van over- en onderschrijdingen. Het bestuur geeft hiermee ook haar toestemming voor de overschrijdingen. De lasten passen binnen het bestaande beleid en de overschrijding is bovendien beperkt van omvang. De Algemene Reserve bedraagt per 31-12-2018 € 59.160 en stijgt door bestemming van het behaalde resultaat naar € 63.896, zijnde de maximale omvang van 2,5% van het begrotingstotaal van € 2.255.846. Voorgesteld wordt om het restant van het behaalde resultaat in een Bestemmingsreserve Egalisatie Aanvullende Diensten op te nemen om in de toekomst te kunnen dienen ter dekking van de wegvallende baten door het vertrek van een deel van de externe partijen waarvoor momenteel diensten verleend worden (zie ook het voorstel m.b.t. de resultaatbestemming op pagina 3).

Met het vaststellen van de programmaverantwoording verklaart het Algemeen Bestuur zich akkoord met de overschrijding van de lasten op de genoemde onderdelen.

2.3. TOELICHTINGEN

2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Balans

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen	25 jaar
Machines, apparaten en installaties	4 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa (Digitalisering)	10 jaar

Flottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

De langlopende lening van € 250.000 die in januari 2017 is aangegaan voor een periode van 2 jaar tegen een rentepercentage van 0,02%, is per medio januari 2019 afgelost. Waardering hiervan was tegen nominale waarde onder de vlottende schulden. Het is niet noodzakelijk om een nieuwe lening aan te trekken, nu de financiële positie verbeterd is en de gemeenten besloten hebben om het betaalt tempo van de gemeentelijke bijdragen aan te passen.

Flottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector heeft het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

2.3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Overige investeringen met een economisch nut	235.163	315.254

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	235.163	315.254
Overige materiele vaste activa	-	-
Totaal	235.163	315.254

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2017	Investerings	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2018
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	315.254	-	-	80.091	235.163
Overige materiele vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal	315.254	-	-	80.091	235.163

De afschrijvingen op een deel van de inrichting van het pand worden gedekt door een bestemmingsreserve die met dit doel gevormd is. De resterende omvang van deze bestemmingsreserve bedraagt per 31-12-2018 € 65.380,-.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-18	31-12-17
Gemeenten	163.400	24.440
Vorderingen op openbare lichamen	163.400	24.440

Overige vorderingen	31-12-18	31-12-17
Debiteuren	847	686
Stand ultimo boekjaar	847	686

Liquide middelen

	31-12-18	31-12-17
Kassaldo	1.751	900
Banksaldi	1.126.702	213.145
Stand ultimo boekjaar	1.128.453	214.045

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-18	31-12-17
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen:	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:		
Belastingdienst / Omzetbelasting 4e kwartaal	-	42.187
Project Scheepvaarthuis	-	21.188
VUBIS-abonnement	-	4.410
Picturae mbt verhuur opslag	8.716	-
WSO-systeembeheer	14.963	13.873
Project Metamorfoze	14.355	5.172
Picturae opslag digitaal achief	53.503	12.977
Overige	8.798	3.641
Totaal	100.335	103.447

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2018	31-12-2017
Algemene reserve	59.160	15.803
Bestemmingsreserves	120.878	81.724
Resultaat na bestemming	123.034	98.854
Totaal	303.071	196.382

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Reserves	31-12-2017	Toevoeging	Onttrekkingen uit bestemmings-reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31-12-2018
Algemene reserve	15.803			43.356	59.160
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	81.724		16.344		65.380
Bestemmingsreserve Digitalisering				55.498	55.498
Totaal	97.527	-	16.344	98.854	180.038

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 11 juli 2018 is de programmaverantwoording over 2017 vastgesteld, waarbij is ingestemd met de voorgestelde resultaatverdeling. Het positieve resultaat over 2017 van € 98,854 is naar aanleiding hiervan voor € 43.356 toegevoegd aan de Algemene Reserve. De resterende € 55.498 is conform het voorstel in een bestemmingsreserve Digitalisering opgenomen. Uit deze bestemmingsreserve kunnen in de toekomst de risico's opgevangen worden van kostenoverschrijdingen m.b.t. de realisatie van het E-depot. In 2018 is de Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg verder vermindert met het jaarlijkse bedrag dat bij de vorming van de reserve bepaald is ter dekking van de afschrijvingen op een deel van de investeringen.

Lang vreemd vermogen

	31-12-2018	31-12-2017
Lening NWB	-	250.000
Totaal	-	250.000

Begin 2017 is een lening aangetrokken bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) ten grootte van € 250.000 voor een periode van 2 jaar. Als gevolg van aanzienlijke investeringen in verband met de huisvesting enige jaren geleden, is een aanzienlijk bedrag vastgelegd in materiële vaste activa en was er behoefte aan aanvullende liquide middelen. De lening is aangetrokken met een rentepercentage van 0,02%. De lening is op 21 januari 2019 afgelost en de aflossingsverplichting is per eind 2018 opgenomen onder de vlottende schulden.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2018	31-12-2017
Aflossing lening BNG	250.000	-
Overige schulden < 1 jaar	156.510	31.571
Totaal	406.510	31.571

Overlopende passiva

De van Europese en Nederlandse overheids- lichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	31-12-2018	31-12-2017
Vooruitgefactureerde bijdragen van gemeenten	603.248	-
Totaal	603.248	-

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:	31-12-2018	31-12-2017
Belastingdienst-Loonbelasting dec '18 ('17)	66.169	82.029
Belastingdienst-Omzetbelasting dec '18 ('17)	63.609	
Belastingdienst-VpB stelpost	22.060	22.000
Te betalen salarisverplichtingen	88.069	38.839
Te betalen accountantskosten	9.250	7.179
Te betalen Stedelijk Museum Alkmaar		10.000
Project Videotulen	14.433	16.913
Te betalen inzake E-depot	19.800	
Diversen	31.979	2.960
Totaal	315.369	179.919

2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de huisvesting van het Regionaal Archief aan de Bergerweg zijn twee contracten afgesloten. De huurverplichtingen voor het hoofdgebouw bedragen € 214.904 voor 2019. Het huurcontract hiervoor is afgesloten tot 12 december 2030. Voor het depot is voor 2019 € 512.755 verschuldigd. Dit contract heeft een looptijd tot 31 mei 2033.

2.3.4 TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

Baten:	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Verrichte diensten	302.669	226.873	332.633
Gemeentelijke bijdragen	2.134.149	2.312.630	2.313.752
Incidentele baten	70.169	-	42.148
Totaal baten	2.506.987	2.539.503	2.688.533

Lasten:	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Salarissen	1.096.939	1.150.923	1.148.566
Overige personele lasten	29.902	27.898	45.706
Personeel van derden	127.750	112.233	116.528
Kapitaallasten	84.236	84.784	80.143
Huisvestingskosten	850.825	892.007	875.859
Kosten automatisering	104.599	140.000	110.570
Digitalisering	8.585	15.000	27.212
Materiële kosten	50.788	52.216	68.240
Directe productkosten	70.853	80.785	109.018
Totaal lasten	2.424.476	2.555.846	2.581.843

Saldo van baten en lasten	82.510	16.344-	106.690
----------------------------------	---------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	16.344	16.344	16.344
Mutatie reserves	16.344-	16.344-	16.344-

Resultaat	98.854	0	123.034
------------------	---------------	----------	----------------

Het positieve resultaat over 2018 heeft als voornaamste oorzaken de hogere opbrengsten van verhuurde opslagcapaciteit alsmede de positieve afrekening van energielasten van het depotgebouw over de afgelopen periode. Er zijn weliswaar licht hogere lasten geweest van met name de implementatie van het e-depot maar per saldo is er een positief resultaat van € 123.034. Er is in 2018 dus geen noodzaak om de extra lasten m.b.t. het e-depot aan de bestemmingsreserve te onttrekken.

Analyse van het resultaat

BATEN

Verrichte diensten

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Verrichte diensten	302.669	226.873	332.633

De verrichte diensten zijn de omzetten van aan derden geleverde diensten. Het overgrote deel hiervan wordt gerealiseerd door het beschikbaar stellen van opslagcapaciteit aan derden (€ 290.000 in 2018 en € 245.000 in 2017). Een toenemend beroep van externe organisaties heeft de afgelopen jaren geleid tot hogere baten van verhuur van opslagruimte. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze baten zullen dalen. Een grote cliënt heeft aangegeven het contract op te gaan zeggen en het is zeer onzeker of een nieuwe huurder zich aandient/gevonden kan worden.

Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Gemeentelijke bijdragen	2.134.149	2.312.630	2.313.752

Incidentele baten

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Incidentele baten	70.169	0	42.148

In 2018 is een aanzienlijke positieve afrekening van energielasten over 2017 ontvangen. De lagere lasten zullen deels structureel doorwerken in de huisvestingslasten. Ook is een positieve afrekening ontvangen van de Vereniging van Gebruikers van de Ambachtsschool.

LASTEN

Personeelskosten

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Salarissen	1.096.939	1.150.923	1.148.566
Overige personele lasten	29.902	27.898	45.706
Totaal Personeelskosten	1.126.840	1.178.822	1.194.272

Onder de post salarissen worden de salariskosten en de sociale lasten van de medewerkers van het Regionaal Archief verantwoord. Onder salariskosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen verstaan, vermeerderd met de sociale lasten, de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de uitbetaalde eindejaarsuitkering. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De overige personele lasten zijn kosten van personeelsvoorzieningen, reiskostenvergoedingen en overige personeelskosten. De gerealiseerde personeelskosten zijn in 2018 1,3% hoger dan in de begroting, met name als gevolg van extra opleidingskosten.

Personeel van derden

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Personeel van derden	127.750	112.233	116.528

De kosten van inhuur van extern personeel zijn op het niveau van de begroting.

Kapitaallasten

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Afschrijvingen investeringen	84.236	84.784	80.143

In 2018 zijn geen investeringen gepleegd. De afschrijvingstermijn van de aanwezige activa bedraagt maximaal de economische levensduur.

Huisvestingskosten

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Bergerweg 1	850.825	892.007	875.859
Totaal Huisvestingskosten	850.825	892.007	875.859

De huisvestingslasten zijn in 2018 door het doorwerken van lagere energielasten over eerdere jaren, licht gedaald. Dit zal deels een structureel effect zijn maar nieuwe kostenstijgingen in de energiemarkt zullen dit effect op termijn weer verminderen.

Kosten automatisering

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Kosten automatisering	104.599	140.000	110.570

De kosten voor automatisering zijn wat lager dan begroot, met name omdat het idee was dat er al meer automatiseringslasten voor het e-depot te zien zouden zijn. Het voordeel van deze lagere kosten is opgeheven door hoger dan begrote externe inhuur voor het e-depot (zie onder directe productkosten).

Digitalisering

	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Digitalisering	8.585	15.000	27.212

In 2017 is hier wat minder aandacht aan besteed. In 2018 is de achterstallige digitalisering deels ingelopen.

Materiële kosten

Specificatie materiële kosten	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Aanschaf meubilair	1.777	1.479	4.317
PR en voorlichting	2.341	5.000	2.057
Kantoorbehoeften	4.552	3.500	7.491
Frankeerkosten	4.913	1.750	4.734
Telefoonkosten	469	1.000	719
Representatiekosten	5.235	3.000	4.160
Onderhoud kantoormachines	318	-	1.267
Accountantskosten	8.974	9.174	9.250
Bedrijfsgezondheidszorg	2.773	2.517	2.115
Verzekeringen	2.041	3.313	1.424
Kosten kopiëren	1.436	5.000	21
Huur externe ruimte	-	-	321
Lasten voorgaand boekjaar	285	-	113
Overige kosten	15.674	16.484	30.250
Totaal Materiële kosten	50.788	52.216	68.240

De overschrijding op deze post is voornamelijk te zien bij de overige kosten. Hieronder is een aantal externe kosten van diverse aard verantwoord (tapijtreiniging, personeelsadvies, toekomstvisie e.d.).

Directe productkosten

Specificatie directe productkosten	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Aanschaf bibliotheek	3.114	6.300	5.101
Aanschaf atlas	2.693	4.200	3.122
Restauratie	4.066	4.725	1.975
Conservering	5.787	7.876	2.868
Abonnementen en tijdschriften	4.844	5.250	6.368
Film	766	1.575	2.028
Kosten E-depot	42.196	30.906	77.326
Educatie	-	4.200	3.632
Druk-/bindwerk	3.846	5.250	1.681
Contributies/DIVA	3.541	10.501	4.917
Totaal Directe productkosten	70.853	80.785	109.018

De enige vermeldenswaardige afwijking betreft de kosten voor het e-depot. De automatiseringskosten voor de implementatie van het e-depot zijn lager dan begroot maar er is wel extra inhuur van externe deskundigheid gepleegd.

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

In het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector, is het Regionaal Historisch Centrum gehouden de namen en salarisgegevens van de topfunctionarissen in de programmaverantwoording op te nemen.

Als topfunctionarissen kwalificeren alleen de directeur en de leden van het bestuur. Lidmaatschap van het bestuur geschiedt onbezoldigd. Voor de leden van het bestuur geldt geen feitelijk dienstverband. Inzet geschiedt vanuit de functie bij de deelnemende gemeente.

Overzicht leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	P. Post
Functiegegevens	Directeur + secretaris AB en DB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.520
Beloningen betaalbaar op termijn	17.828
<i>Subtotaal</i>	<i>130.348</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging	130.348
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/12 - 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.587
Beloningen betaalbaar op termijn	16.552
Totale bezoldiging 2017	126.139

In de jaarstukken over 2017 zijn andere (hogere) beloningen voor deze medewerkers opgenomen. De interpretatie van de regelgeving is destijds onjuist geweest. Met ingang van het jaar 2018 zijn de sociale lasten niet meegeteld bij de bepaling van de beloning van de topfunctionarissen. De vergelijkende cijfers voor 2017 zijn hieraan aangepast. Het bezoldigingsmaximum is ook in 2017 zowel vóór als ná correctie niet overschreden.

De functie van directeur/secretaris (in dienst per 1-1-2007) is op basis van functiezwaarte en verantwoordelijkheden, conform de hiervoor gehanteerde uitgangspunten, gewaardeerd in functieschaal 14. Op basis van deze inschaling is de bruto beloning (dus inclusief alle werknemers- en werkgeverslasten) over 2018 € 112.520 voor een dienstverband van 40 uur (1,11 fte waar in het vastgestelde model maximaal 1,00 fte ingevuld mag worden). Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenlasten) bedragen in 2018 € 17.828. Dit maakt het totaalbedrag over 2018 € 130.348. Deze bedragen blijven dus ruim onder het in de wet WNT genoemde maximum van € 189.000 voor 2018.

Overzicht topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionaris	Rol in bestuur	Functie
dhr. P.M. Bruinooge	voorzitter AB en DB	burgemeester Alkmaar
mw. H. Hafkamp	lid AB	burgemeester Bergen
dhr. A. Mans	lid AB	burgemeester Castricum
dhr. R. Duijnker	lid AB	wethouder Den Helder
dhr. G.E. Oude Kotte	lid AB	wethouder Heerhugowaard
dhr. T.J. Romeyn	lid AB	burgemeester Heiloo
dhr. J.R.A. Nawijn	lid AB	burgemeester Hollands Kroon
dhr. J. Nieuwenhuizen	lid AB en DB	wethouder Langedijk
mw. M.J.P. van Kampen- Nouwen	vice-voorzitter AB en DB	burgemeester Schagen
dhr. M.C. Uitdehaag	lid AB	burgemeester Texel

3. Controleverklaring

FLYNTH
adviseurs • accountants

Handelsweg 53
1181 ZA Amstelveen
telefoon (088) 236 70 00
e-mail audit@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in normenkader vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2015.

De jaarrekening bestaat uit:

1. balans;
2. programmarekening;
3. toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de bijlage met het overzicht van de baten en lasten per taakveld

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 26 november 2015 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd

of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, zijnde het jaarverslag die bestaat uit:

- programmaverantwoording;
- paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in normenkader vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2015.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling te in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen

zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2015, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen
- Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 2 april 2019
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. C.M. Dekker-Huige RA

710001450/CD/417

BIJLAGE 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2018

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2017	Gemeentelijke bijdrage
Alkmaar	108.373	938.502
Bergen	29.844	125.942
Castricum	35.216	148.612
Den Helder	56.020	236.404
Heerhugowaard	54.950	198.377
Heiloo	22.857	96.452
Hollands Kroon	47.600	200.872
Langedijk	27.608	116.506
Schagen	46.193	194.930
Texel	13.545	57.156
Totalen	442.206	2.313.752

BIJLAGE 2 Overzicht baten en lasten per taakveld 2018

Met de wijziging van de BBV-verslaggevingsvoorschriften zijn Gemeenschappelijke Regelingen als het RHCA m.i.v. 2018 verplicht in de programmabegroting een overzicht op te nemen van baten en lasten per te onderscheiden taakveld, alsmede inzicht in de gemeentelijke bijdrage per onderscheiden taakveld. In onderstaand overzicht zijn deze gegevens opgenomen.

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Gemeentelijke bijdrage
0.1 Bestuur	9.250	-	-9.250	-
0.4 Overhead	485.706	5.784	-479.922	-
0.5 Treasury	52	-	-52	-
0.10 Mutaties reserves	-	16.344	16.344	-
5.4 Musea	2.086.836	2.682.749	595.913	2.313.752
totaal	2.581.843	2.704.877	123.034	2.313.752

Overigens kan de bijdrage aan het Regionaal Archief bij de gemeenten in het geheel opgenomen worden onder taakveld 5.4 Musea. Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- Musea, exposities
- Archeologie, heemkunde
- Historische archieven.